WYSTAWA O JÓZEFIE WILKONIU

Urodził się 12 lutego 1930 roku w Bogucicach koło Wieliczki. Studiował malarstwo na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, a także historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim.
Jest autorem ilustracji do ponad dwustu książek dla dzieci i dorosłych wydanych w Polsce i za granicą. Styl ilustracji Józefa Wilkonia dzięki oryginalnym i charakterystycznym środkom wyrazu jest natychmiast rozpoznawalny.
Od początku twórczości w swoich pracach stosuje różnorodne techniki: tusz, gwasz, akwarelę, pastel, akryl. Eksperymentuje z materią i zabarwieniem papieru, wykorzystując strukturę jego włókien, chłonność. Od lat 90. tworzy w drewnie i metalu, swoje rzeźby określa ilustracjami „przestrzennymi". Przy ich powstawaniu – jak mówi – „rolę pędzla spełniają uderzenia siekiery czy pociągnięcia elektrycznej piły". Ostatnio wkroczył do świata cyfrowego i za pomocą iPada powstają także najnowsze projekty artysty m.in. *Zbuntowany elektron*.
Jego dzieła można oglądać w wielu galeriach i muzeach świata m.in. w Muzeum Ilustracji w Moulin we Francji, w Muzeum Ilustracji w Oshima, Azumino, Koruisaua w Japonii, w Galerii Albus w Seulu w Korei Południowej, w Sarmede we Włoszech oraz w Muzeum Literatury i Bibliotece Narodowej w Warszawie.
Artysta mieszka w Zalesiu Dolnym w Gminie Piaseczno.

fot. Radek Świetlik

Exhibition about Józef Wilkoń
Biography

Józef Wilkoń was born on the 12th of February in 1930 in Bogucice next to Wieliczka. He studied painting at The Academy of Fine Arts in Cracow and Art History at Jagiellonian University in Cracow. He's the author of more than two hundred illustrations of children's books and adults, published in Poland and abroad. His style of the illustrations is immediately recognizable by original and characteristic means of expression. Since the beginning of his art career, Józef Wilkoń uses various techniques: ink, gouache, watercolor, pastel, acrylic. He experiments with materials and coloration of paper, using the structure of fiber and its absorbency. Since the '90 he carves in wood and metal, he calls his sculptures as '' spatial'' illustrations. During creating process ''the role of the paintbrush play axe blows or pulling of the electric saw"- said an artist. Most recently he stepped in the digital world and with the use of iPad he created his recent projects, for example Rebellious Electron.
His works of art can be seen in plenty of galleries and museums around the world, inter alia, Moulin Museum in France, Oshima Museum of Picture Book, in Azumino, Koruisaua in Japan, Albus Gallery in Seul in South Korea, Sarmede- Italy, in The Adam Mickiewicz Museum of Literature and in The National Library of Poland.
The artist lives in Zalesie Dolne, in Piaseczno commune.

Painting

Józef Wilkoń has started his illustration adventure in 1959, with the book of Helena Bechlerowa About the Cat Looking For Black Milk. It was then that Wilkoń set out his painting style, recognized by all the art lovers. The first individual exhibition of the artist was organized in 1960 in Warsaw Gallery ZPAP.
The artist often experiments with various forms and techniques. He uses inks, watercolors and soft pastels, he used to paint with distemper and create on paperboard, wrapping paper, foil and even sugar bags.

Wilkoń's Mural in Piaseczno.

In 2018, on the wall of Przystanek Kultura, in Zakątek Kultury, appeared the mural based on Józef Wilkoń's illustration for the book of Piotr Wilkoń, titled Noah's Ark. The illustration presents the ark with the animals. The piece of art was reproduced by Good Looking Studio, for hire of Centrum Kultury. This work was watched over by Józef Wilkoń himself. This is the next print of the artist in Piaseczno. Pegasus created by Wilkoń in 2009 became logo of Centrum Kultury and has been installed as the neon on the top of the building. In Zakątek Kultury we can also find ''Wild Boar"- casting of the wooden sculpture of Wilkoń.

Honorary Citizen

Title of Honorary Citizen of Piaseczno Commune was given to Józef Wilkoń on the 26th of September 2015. The Commemorative Medal and Diploma was handed by then Mayor of Piaseczno- Zdzisław Lis. The event was involved an exhibition '' Józef Wilkoń. 85 years around the world" which referred to birthday of the outstanding artist.

Karolina Tomala Guter Start.

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

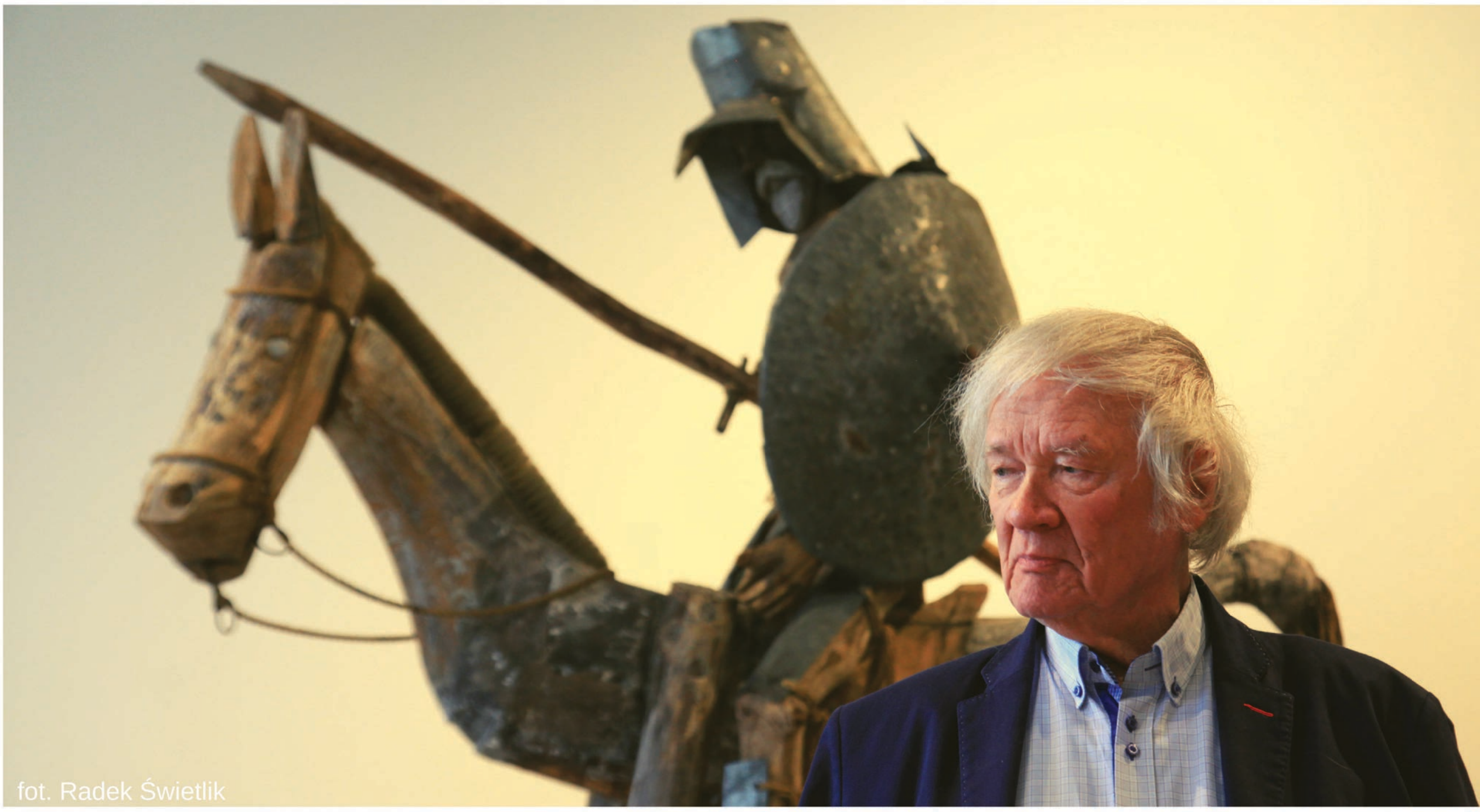
fot. Radek Świetlik

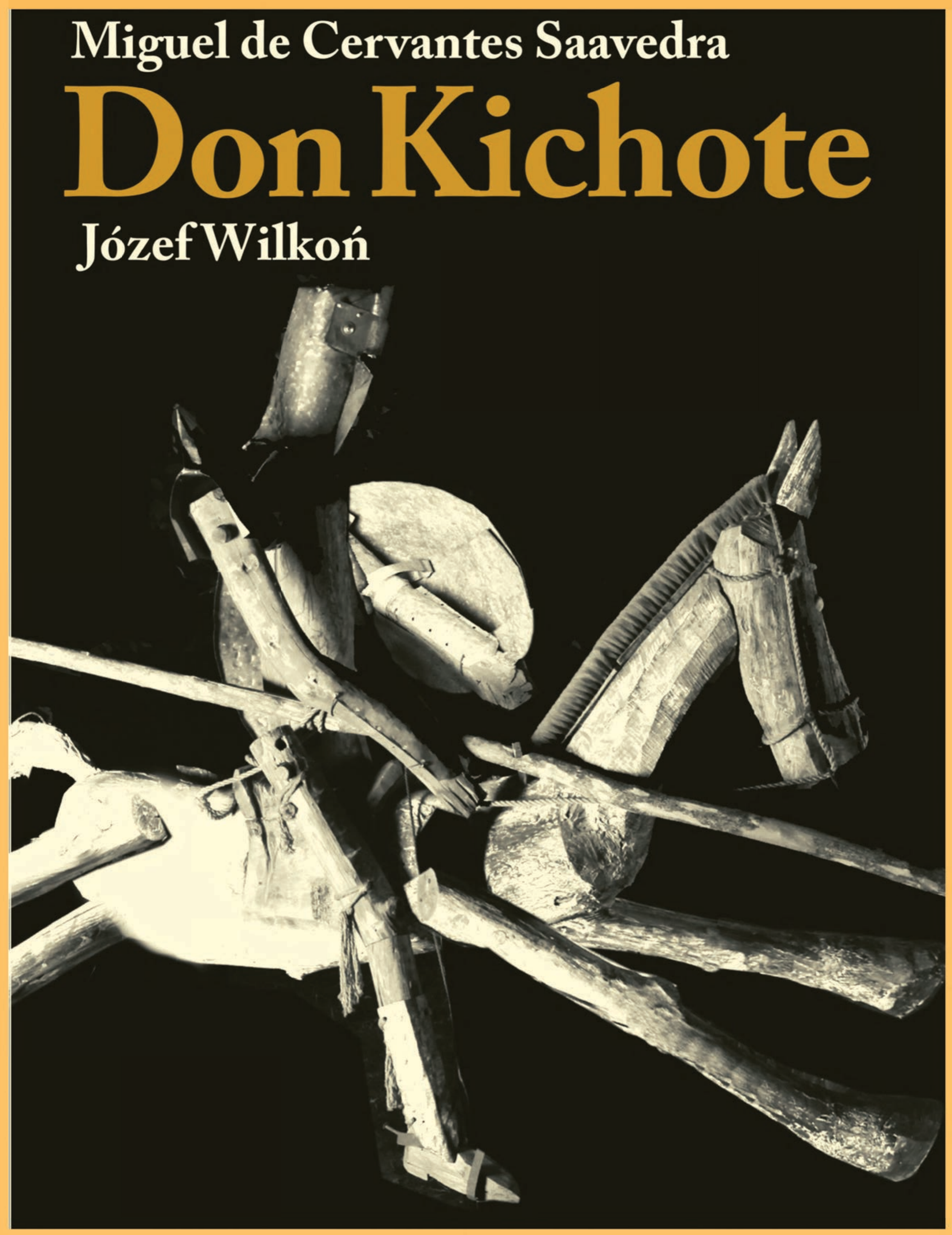

W 2017 r. ukazał się *Don Kichote* nakładem wydawnictwa Fundacji CHAIN z setką ilustracji Mistrza. Temat błędnego rycerza pojawił się w jego twórczości już na początku lat 60., ale dopiero na przestrzeni ostatnich lat stworzył pełną i, jak twierdzi, jeszcze niezamkniętą kolekcję. Realizm spotyka się w niej z baśniowością, bogactwo kolorów przeplata się z ilustracją monochromatyczną, portrety uzupełniają sceny zbiorowe, a krótki plan pojawia się obok horyzontalnych pejzaży.

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

Adam Mickiewicz

Pan Tadeusz

ilustrował Józef Wilkoń

Pierwsze ilustracje do epopei narodowej powstawały już w 1963 roku. Artysta wygrał konkurs ogłoszony przez wydawnictwo Arkady. Książka została wydana w 1973 roku. W latach 70. powstał cykl obrazów na wystawę *Pana Tadeusza* w Stanach Zjednoczonych. Dominującymi motywami w rysunkach są pejzaż i natura. Postacie bohaterów są w nich zanurzone, tak jak cała opowieść Adama Mickiewicza. Sam Wilkoń przyznaje, że ilustracje do *Pana Tadeusza* uważa za jedno ze swoich największych osiągnięć. Wydawnictwo Agora w 2005 wydała oryginalny XIX-wieczny tekst Adama Mickiewicza z ilustracjami Józefa Wilkonia.

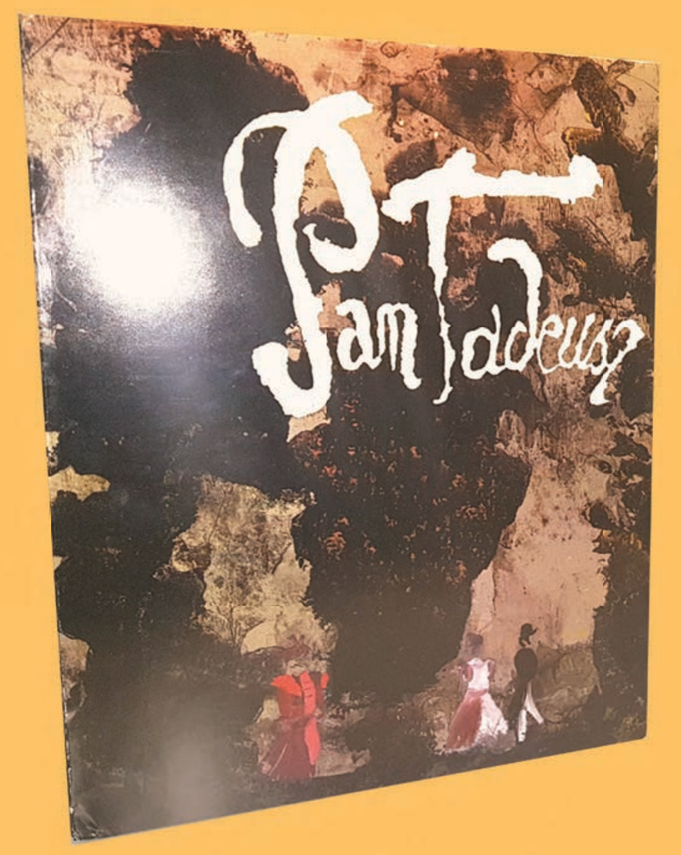

W 2015 roku nakładem wydawnictwa Media Rodzina ukazał się *Pan Tadeusz* z ilustracjami Wilkonia. Ponad połowa ilustracji z tej edycji nie była wcześniej publikowana. Tak wydanie to opisuje Wydawnictwo: „Wilkoń poprzez swoje grafiki rzuca nowe światło na odczytanie utworu – nasyca go ironią oraz mroczną atmosferą, pełną niepewności i tęsknoty. Pozycja znana ze szkolnego kanonu zyskuje odmienną perspektywę, wartą (być może wielokrotnej) lektury” (www.mediarodzina.pl). Książka otrzymała nominację do nagrody Najpiękniejsze Książki 2015 roku.

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

fot. Radek Świetlik

NAGRODY

Józef Wilkoń jest laureatem wielu nagród i wyróżnień m.in. Deutcher Jugedbuchpreis (1964), Nagrody Państwowej za Twórczość dla dzieci (1974) oraz Nagrody Ministra Kultury 2005 i 2015 i Złotego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis" w 2006 r. W 2010 roku artystę odznaczono Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Złotym Berłem Fundacji Kultury Polskiej. W 2019 r. otrzymał od Króla Hiszpanii Filipa VI Krzyż Komandorski Orderu Izabeli Katolickiej za wkład w rozkwit kultury hiszpańskiej w Polsce. Książka *Psie życie*, napisana i zilustrowana przez artystę, została uznana przez Polskie Towarzystwo Wydawców Książek za najpiękniejszą książkę roku 2011. Otrzymała również brązowy medal w jubileuszowym konkursie Best Designed Books from all over the World International Competition 2013.

fot. Radek Świetlik

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

fot. Radek Świetlik

fot. Radek Świetlik

„Traktuję dzieci jak małych dorosłych. Dzieci rodzą się z bardzo dużą głową, z czego wynika, że już są przygotowane na edukację, są chłonne, pojętne, wrażliwe. Rzecz w tym, żeby umiejętnie wykorzystać ich spontaniczność w obcowaniu ze sztuką. Trzeba ich w tym kierunku edukować. Umysł dziecka jest otwarty i trzeba wykorzystać ten czas, by kontakt dziecka ze sztuką był owocny. Dlatego traktuję poważnie wszelkie spotkania, warsztaty, kontakty z dziećmi”
– z wywiadu dla „Przeglądu Piaseczyńskiego”.

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

fot. Radek Świetlik

fot. Radek Świetlik

„Bardzo żywo pracuje mi
się z dziećmi. Urzeka mnie ich swoboda,
wyobraźnia, chłonność, wrażliwość.
Traktuję dzieci poważnie, jako partnerów.
Trzeba z dziećmi mieć swój język,
nieco prostszy niż z dorosłymi, ale to wcale nie
znaczy, że uproszczony i jakby
przygotowany do stanu świadomości dziecka.
To mnie nie przekonuje. Od dawna
twierdzę, że z dziećmi trzeba postępować jak
z dorosłymi, mając na uwadze, że są dziećmi.
Często wszelka przygotowana specjalnie dla
nich wersja jest papką.
Nazywam to infantylizmem. W każdej
dziedzinie – w literaturze, malarstwie, ilustracji
– jeżeli się dzieciom przygotowuje coś, co
według nas, dorosłych, jest
łatwiejsze do przyjęcia, to jest to zwyczajny
infantylizm”
– z wywiadu w „Przeglądzie Piaseczyńskim”.

fot. Radek Świetlik

Biblioteka
Publiczna
w Piasecznie

fot. Radek Świetlik

W Gminie Piaseczno można podziwiać stałą wystawę rzeźb Józefa Wilkonia. Metalowe odlewy rzeźb artysty umieszczono w różnych punktach miasta – w parku, w fontannie na Skwerze Kisiela czy przed Ratuszem. Łącznie w przestrzeni miejskiej pojawić się ma osiemnaście rzeźb Józefa Wilkonia.
Wszystkie prace przedstawiają zwierzęta – od potężnych jak niedźwiedź czy tur po małe pieski.

ZWIERZYNIEC WILKONIA

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

MALARSTWO

fot. Radek Świetlik

Józef Wilkoń swoją przygodę z ilustracjami rozpoczął od pracy nad książką Heleny Bechlerowej *O kotku, który szukał czarnego mleka* w 1959. Wtedy też Wilkoń określił swój styl malarski rozpoznawalny przez wszystkich miłośników sztuki. Pierwszą indywidualną wystawę prac artysty zorganizowano w 1960 roku w warszawskiej Galerii ZPAP.

Artysta często eksperymentuje z różnymi formami plastycznymi i technikami. Używa tuszów, akwareli i suchych pasteli, malował też farbami klejowymi, a w swojej karierze tworzył m.in. na tekturze, papierze pakowym, foli, a nawet workach po cukrze.

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

HONOROWY OBYWATEL

Tytuł Honorowego Obywatela Gminy Piaseczno Józef Wilkoń otrzymał 26 września 2015 roku.
Pamiątkowy medal i dyplom wręczył mu ówczesny Burmistrz
Miasta i Gminy Piaseczno – Zdzisław Lis.
Wydarzeniu towarzyszyła wystawa „Józef Wilkoń. W 85 lat dookoła świata”,
która nawiązywała do 85. rocznicy urodzin wybitnego artysty.

Biblioteka Publiczna w Piasecznie

MURAL

W 2018 roku na ścianie Przystanku Kultura, w Zakątku Kultury, powstał mural na podstawie ilustracji Józefa Wilkonia do książki napisanej przez Piotra Wilkonia pt. *Arka Noego*.
Obraz przedstawia arkę ze zwierzętami. Dzieło na zlecenie Centrum Kultury przeniesione zostało na ścianę budynku przez grupę artystyczną Good Looking Studio.
Nad pracą czuwał sam Józef Wilkoń.
To kolejny w tym miejscu ślad obecności artysty. Zaprojektowany przez niego w 2009 r. Pegaz stał się logiem Centrum Kultury i umieszczony został jako neon na budynku.
W Zakątku Kultury znajduje się również „DZIK" – odlew drewnianej rzeźby autorstwa Wilkonia.

Biblioteka Publiczna w Piasecznie